

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudkyň Mgr. Michaely Bejčkové a Mgr. Gabriely Bašné v právní věci žalobce: **Bc. J. O.**, zastoupeného Mgr. Václavem Strouhalem, advokátem se sídlem Přátelství 1960, 397 01 Písek, proti žalovanému: **ministr vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 28. srpna 2012, č. 380/2012,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 28. srpna 2012, č. 380/2012, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 14 600 Kč do rukou jeho zástupce Mgr. Václava Strouhala, advokáta, ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce byl příslušníkem Policie České republiky a jeho služební poměr skončil dne 31. listopadu 2011. V této souvislosti bylo u odboru sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra zahájeno řízení o výsluhovém příspěvku žalobce. Před vydáním rozhodnutí se žalobce vyjádřením ze dne 29. listopadu 2011 domáhal, aby při výpočtu jeho výsluhového příspěvku bylo přihlédnuto k služebnímu příjmu zvýšenému o příjem, který měl žalobci náležet za vykonanou službu přesčas. Zároveň žalobce ve vyjádření ze dne 2. ledna 2012 namítl nedodržení procesních práv, neboť mu nebylo umožněno nahlédnout do spisového materiálu.

Dne 15. března 2012 vydal ředitel odboru sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra rozhodnutí, kterým žalobci přiznal výsluhový příspěvek. Správní orgán však nepřihlédl k argumentaci žalobce uvedené ve vyjádření ze dne 29. listopadu 2011 a jeho služební příjem

nezvýšil o příjem za vykonanou službu přesčas; žalobce proto dne 6. dubna 2012 napadl vydané rozhodnutí odvoláním. Žalovaný rozhodnutí prvního stupně potvrdil na základě doporučení senátu poradní komise a odvolání zamítl.

Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného a vytýká mu následující body:

V první řadě namítá nepřezkoumatelnost rozhodnutí, neboť se žalovaný nevypořádal s námitkami žalobce a nijak nereagoval na jeho vyjádření ze dne 29. listopadu 2011 a 2. ledna 2012. Zároveň žalovaný porušil § 174 odst. 1 písm. b), § 176 odst. 5 a § 181 odst. 5 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů („zákon o služebním poměru“), neboť neuvedl, z jakých podkladů při rozhodování vycházel a jakým způsobem se vypořádal s návrhy, námitkami a vyjádřením účastníka ve vztahu k podkladům rozhodnutí.

Zároveň žalovaný dostatečně nezjistil skutkový stav ve smyslu § 180 zákona o služebním poměru. Neobstojí ani jeho námitka, že ředitel odboru sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra sám neprovádí výpočet průměrného hrubého měsíčního příjmu, ale vychází z výpočtu, který provádí příslušné odborné pracoviště bezpečnostního sboru. To ho totiž nezbujuje povinnosti zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodování.

Žalobce rovněž namítá nesprávnost právního názoru žalovaného ohledně doručování žalobci ze strany Policejního prezidia ve věci žádosti o doplacení služebního příjmu. Žalobce zdůrazňuje, že jeho advokátem byl po celou dobu advokát Mgr. Martin Prosser, zatímco Mgr. Václav Strouhal byl pouze advokátovým substitutem. Z § 176 odst. 5 zákona o služebním poměru vyplývá, že se doručuje zástupci účastníka řízení, tedy přímo zástupci žalobce, a nikoliv jeho substitutu. Rozhodnutí ze dne 2. května 2012 ve věci žádosti o doplacení služebního příjmu bylo doručeno Mgr. Václavu Strouhalovi a jako takové ho nelze považovat za rozhodnutí, kterým je pravomocně řešena předběžná otázka.

Žalobce zdůrazňuje, že proti rozhodnutí, jímž mu byla zamítnuta žádost o proplacení nezákonně nařízených hodin služby přesčas, podal žalobu. Dovolává se předešlé judikatury (např. rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. května 2013, čj. 4 Ads 11/2013-41), podle které takto nařízená služba musí být buď v jednotlivých případech zdůvodněna, anebo zpětně proplacena. Tato částka se pak promítne do výše odchodného, resp. do výše výsluhového příspěvku.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvádí, že výpočet výsluhového příspěvku provádí odbor sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra z vypočteného průměrného hrubého služebního příjmu příslušníka postupem dle § 95 odst. 4 zákona o služebním poměru. Odbor sociálního zabezpečení ministerstva vnitra sám výpočet služebního příjmu neprovádí, ale vychází z výpočtu příslušného odborného pracoviště bezpečnostního sboru. Totéž platí pro ředitele odboru sociálního zabezpečení ministerstva vnitra, pokud je pověřen rozhodováním podle § 2 odst. 5 písm. b) zákona o služebním poměru; ani jemu nepřísluší posuzovat výši vypočteného služebního příjmu a provádět jeho kontrolu.

Žalovaný dále zdůrazňuje, že žalobce dne 30. listopadu 2011 podal žádost o doplatek služebního příjmu za službu přesčas, ovšem jeho žádost byla v druhém stupni zamítnuta dne 2. května 2012 rozhodnutím náměstka policejního prezidenta. Z toho vyplývá, že výpočet hrubého měsíčního příjmu žalobce, rozhodný pro stanovení výše výsluhového příspěvku, nebyl zpochybněn.

Při vydání napadeného správního rozhodnutí žalovaný plně respektoval § 54 odst. 1 a § 125 odst. 1 zákona o služebním poměru, neboť dobu služby přesčas může konkretizovat pouze služební funkcionář, který službu přesčas nařídil.

Žalovaný má s odkazem na výše uvedená fakta za prokázané, že dostatečně zjistil skutkový stav věci nezbytný pro vydání rozhodnutí a opatřil si pro toto rozhodnutí potřebné podklady. Zároveň umožnil žalobci uplatnit jeho procesní práva a vypořádal se se všemi jeho námitkami. Navrhuje tedy, aby soud žalobu zamítl v plném rozsahu.

Žaloba je důvodná.

Výše výsluhového příspěvku bývalých příslušníků se stanovuje podle § 157 a násl. zákona o služebním poměru v závislosti na výši měsíčního služebního příjmu. Pro posouzení žalobcova nároku je tedy nezbytné určit, zda se do jeho služebního příjmu započítává jím odpracovaná služba přesčas.

Touto otázkou se ve druhém stupni zabýval náměstek policejního prezidenta, který rozhodnutím ze dne 2. května 2012 zamítl žalobcovu žádost o zpětné proplacení odpracovaných služeb přesčas. Žalobce proti tomuto rozhodnutí podal žalobu u zdejšího soudu, který rozhodnutí náměstka policejního prezidenta zrušil rozhodnutím ze dne 20. dubna 2016, čj. 5 Ad 12/2012-62.

Ve svém odůvodnění soud odkázal na dnes již konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, který ve věci proplácení služeb přesčas uvádí, že přesčasové hodiny jsou v souladu s § 54 odst. 1 a § 112 odst. 2 zákona o služebním poměru propláceny, pokud přesáhnou hranici 150 hodin za rok. Na základě analogické aplikace § 125 odst. 1 zákona o služebním poměru má ovšem příslušník obdobná práva i za každou vykonanou hodinu služby přesčas do limitu 150 hodin v kalendářním roce, pokud tato služba byla nařízena v rozporu se zákonem.

Zákonné podmínky nařízení služby přesčas jsou stanoveny v § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru a zahrnují následující body: 1) důležitý zájem služby, 2) výjimečnost služby přesčas, 3) její odůvodnění a 4) maximální rozsah 150 hodin v kalendářním roce.

Z rozhodnutí ze dne 20. dubna 2016, čj. 5 Ad 12/2012-62, vyplývá, že služba přesčas byla žalobci nařizována z důvodu nedostatečného obsazení bezpečnostního sboru a jednalo se o dlouhodobý a systematický přístup žalovaného k řešení personálních otázek. Nařizování služby přesčas nadto nebylo v konkrétních případech odůvodněno. Z těchto důvodů soud ve zmíněném rozhodnutí dospěl k závěru, že služba přesčas byla nařizována v rozporu s § 54 odst. 1 zákona o služebním poměru, a správní rozhodnutí zrušil pro jeho nepřezkoumatelnost.

Podle judikatury Nejvyššího správního soudu je v následujícím řízení na žalovaném, aby vymezil konkrétní důvody pro nařizování jednotlivých služeb přesčas žalobci v rozhodném období. Pokud takové konkrétní důvody nenajde nebo zjistí, že ve světle judikatury správních soudů nepostačovaly pro nařízení služby přesčas, přizná žalobci za každou neoprávněnou hodinu služby přesčas do limitu 150 hodin v kalendářním roce plnění uvedené v § 125 odst. 1 větě druhé zákona o služebním poměru a následně ho zohlední i při stanovení výše odchodného a výsluhového příspěvku (srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. května 2013, čj. 4 Ads 11/2013-41).

Žalovaný se v napadeném rozhodnutí v tomto duchu s námitkami žalobce nevypořádal a neuvedl, na základě jakých podkladů došel k výpočtu částky výsluhového příspěvku žalobce (odkaz na výpočet provedený příslušným odborným pracovištěm bezpečnostního sboru nelze v této věci považovat za dostačující); v odůvodnění odkázal toliko na zákonná ustanovení a na rozhodnutí náměstka policejního prezidenta ze dne 2. května 2012 (následně zrušené soudem pro nepřezkoumatelnost). Za této situace nemá soud dostatek podkladů, aby přezkoumal zákonnost postupu žalovaného, neboť rozhodnutí žalovaného neobsahuje odůvodnění, jež by činilo toto rozhodnutí přezkoumatelným.

Podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vychází soud při přezkoumání rozhodnutí správního orgánu ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Služební funkcionář v této věci založil své rozhodnutí na tehdy pravomocném rozhodnutí ve věci doplatku za přesčasové služby, čemuž nelze nic vytknout. Pokud však soud posléze zrušil ono „podkladové“ rozhodnutí ve věci doplatku, musí se výjimečně uchýlit od zásady upravené v § 75 odst. 1 s. ř. s. a vzít v úvahu i osud „podkladového“ rozhodnutí v době, kdy přezkoumává akt navazující. V opačném případě (pokud by soud jen konstatoval, že navazující akty služebního funkcionáře jsou zákonné, protože v době vydání vycházely z pravomocného „podkladového“ rozhodnutí) by se žalobce sice domohl nového rozhodnutí ve věci doplatku, ale i pokud by nakonec byl jeho služební příjem v novém řízení určen jako vyšší, nezměnilo by se tím nic na výši výsluhového příspěvku (a ani na výši odchodného, o něž se žalobce rovněž soudí ve věci vedené u městského soudu pod sp. zn. 8 Ad 14/2012). Žalobce přitom od počátku důsledně uplatňoval ve všech navzájem souvisejících řízeních (doplatek služebního příjmu, výsluhový příspěvek, odchodné) stejnou argumentaci a proti všem rozhodnutím služebního funkcionáře také podal správní žaloby.

Nepříhlédnout v navazujících žalobních řízeních (ve věci výsluhového příspěvku a odchodného) k výsledku řízení o žalobě ve věci doplatku za přesčasové služby by nebylo spravedlivé, protože by to popřelo smysl žalob podaných v těchto dvou navazujících věcech. Kvůli souvislosti všech tří věcí také soud nejprve rozhodoval o doplatku přesčasových služeb. Rozumí se také, že příslušný služební funkcionář by měl v novém řízení nejprve novým rozhodnutím určit případnou výši doplatku za přesčasové služby a teprve poté rozhodovat o výši výsluhového příspěvku a odchodného.

Žalobce rovněž zpochybnil zákonnost doručení rozhodnutí ze dne 2. května 2012 ve věci žalobcovy žádosti o doplacení služebního příjmu a namítal, že jej nelze považovat za rozhodnutí, kterým je pravomocně řešena předběžná otázka. Vzhledem k tomu, že toto rozhodnutí následně soud zrušil rozhodnutím ze dne 20. dubna 2016, čj. 5 Ad 12/2012-62, se však soud tímto argumentem nezabýval.

Žalobce tedy se svými žalobními námitkami uspěl; s ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti shledal Městský soud v Praze rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, proto napadené rozhodnutí zrušil bez jednání pro vady řízení podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a věc podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Úspěšný žalobce má právo na náhradu nákladů řízení, které sestávají ze zaplaceného soudního poplatku (3000 Kč) a odměny advokáta za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba) po 2100 Kč podle § 11 odst. 1 písm. a) a d), § 7 bodu 5, § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif), ve znění účinném do 31. prosince 2012, a za další dva úkony právní služby (porada s klientem ze dne 8. listopadu 2013 přesahující jednu hodinu a vyjádření ze dne 14. prosince 2013) po 3100 Kč podle § 11 odst. 1 písm. d), § 7 bodu 5, § 9 odst. 4

písm. d) advokátního tarifu, včetně náhrady hotových výdajů (4 x 300 Kč) podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Celkem tedy žalobci náleží (3000 + 10400 + 1200 =) 14 600 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.; kromě obecných náležitostí podání musí kasační stížnost obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 3. května 2016

JUDr. Eva Pechová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Sylvie Kosková